

KAUÇUK VE KAUÇUK

ÜRÜNLERİ

SEKTÖRÜ

*BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.

İÇİNDEKİLER

KAUÇUK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİ SEKTÖR RAPORU

1.GENEL DURUM

2. SEKTÖR İHRACAT ORANLARI

2.1. Kauçuk Ürünleri İmalat Sanayi Stratejik Girdileri

3. SEKTÖR 2023 HEDEFLERİ

KAUÇUK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİ

1.GENEL DURUM

Kauçuk ürünleri imalat sanayi genel olarak ara malı üreten bir sektör niteliğindedir. Kullanım alanlarına bakıldığında; en çok ambalaj sanayinde yer bulurken; inşaat sektöründe de sağlam, dayanıklı, bakım gerektirmemesi ve korozyona dayanıklı olması nedeni ile tercih edilmektedir. En sık görülen uygulama alanları; kapı-pencere profilleri, pis ve temiz su boruları, su depoları, çatı cephe kaplamalarıdır. Tarımdaki uygulamaları; sera örtüleri, fide örtüleri, sulama boruları şeklindedir. Elektrikli küçük ev eşyaları, beyaz eşyalar, elektronik aletler, fiber optik iletişim kabloları, klasik güç dağıtım kablolarının üretiminde plastik malzemelerden faydalanılmaktadır. Plastikler otomotiv sektöründe; daha hafif ve daha güvenilir araçlar üretilmesini sağlamaktadır. Kauçuk ürünlerin; başta otomotiv olmak üzere, ayakkabı, giyim sektörlerinde kullanım alanı bulduğu görülmektedir. Boru, hortum, taşıma bantları ve kayışlarda kauçuk malzeme tercih edilmektedir. Araçlar, donanımlar, hareketli makineler, uçaklar, oyuncaklar, mobilyalarda kullanılan tekerleklerdeki lastiklerde ve ayrıca ayakkabı tabanları, bağlantı parçaları ve contalar gibi farklı ürünlerde de kauçuk ürünler kullanılmaktadır.

Kauçuk Ürünleri İmalat Sanayi başta otomotiv olmak üzere, ayakkabı, giyim gibi sektörler yanında boru, hortum, taşıma bantları, kayışlar v.b. ürünlerle imalat sanayinin birçok sektörüne ara mal üretmektedir. Sektörün bir diğer özelliği ürünlerinin Birçoğunun aynı zamanda yenileme pazarına yönelik olması nedeniyle nihai ürün niteliğini taşımasıdır.

Plastik ve Kauçuk sektörünün girdileri yüzde 90 oranında petrokimya sanayinden temin edilmekte, bu sebeple de girdi maliyetleri petrol fiyatlarından doğrudan etkilenmektedir. Her iki sektörün temel girdisi olan hammadde tedarikçilerinde, uluslararası alanda oligopol bir pazar yapısının olduğu görülmektedir.

Kauçuk ürünleri imalatı sanayinin imalat sanayi katma değeri içindeki payı üretimdeki payından çok daha yüksektir. Diğer yandan kauçuk ürünleri sanayi, imalat sanayi katma değeri içinde payında artan sektörler arasında bulunma özelliğini taşımaktadır.

İç ve dış lastik imalatı alt sektörü üretimde olduğu gibi imalat sanayi katma değerindeki payı açısından da kauçuk ürünleri imalat sanayi içinde ilk sırada gelmektedir. Ancak bu sektörün imalat sanayi katma değeri içindeki payı giderek azalmaktadır.

Özellikle plastik sektörünün hızlı gelişen bir sektör olması nedeniyle teknolojisi çok kısa zamanda ilerlemekte ve teknolojiyi izleyebilmek için sürekli yatırım yapılması gerekmektedir. Hammaddede dışa bağımlı olması, sektörün en büyük problemleri arasındadır.

2. SEKTÖR İHRACAT ORANLARI

PLASTİK ve KAÜÇUK SEKTÖRLERİ İHRACATI (Milyon \$)

	2006	2010	TOPLAM 2006 - 2010	% Pay	2023 Hedefi
Plastik	2.208	3.717	15.403	66	16.830
Kauçuk	1.192	1.895	7.953	34	8.670
Toplam	3.400	5.612	23.356	100	25.500

Kaynak : İMMİB İstatistikleri, TÜİK

Miktar bazında bakıldığında ise, plastik ve kauçuk sektörlerinin 2006 yılında 1,7 milyon ton olan toplam ihracatları 2010 yılında 1,9 milyon tona çıkmış ve son 5 yıl içinde gerçekleştirilen toplam 8,5 milyon tonluk ihracattan plastik sektörü % 77, kauçuk sektörü de % 23 pay almıştır.

ALT SEKTÖR GRUPLARI BAZINDA KİMYA SEKTÖR İHRACAT VİZYONU (1000 ABD \$)

MAL GRUBU	2011 (T)	CAGR (%) 2002 -11	2023 Hedefi	CAGR (%) 2011 -23
Plastikler ve plastik mamulleri	4.814,9	23,5	16.830,0	10,99
Kauçuk ve Mamulleri	1.240,2	29,2	8.670,0	17,59
Mineral Yakıtlar ve Ürünleri	5.367,6	26,1	10.500,0	5,75
Sabun, Deterjan ve Kozmetik	1.332,8	15,7	5.000,0	11,65
Organik ve Anorganik Mamulleri	1.797,4	18,8	5.900,0	10,41
Boya ve Hammaddeleri	638,7	20,5	1.500,0	7,37
Eczacılık Ürünleri	571,0	15,5	1.600,0	8,97
TOPLAM	16.549,6	22,5	50.000,0	9,65

Kaynak : Kimya Sektörü Strateji Belgesi

PLASTİK ve KAÜÇUK SEKTÖRLERİ İHRACATI (1.000 Ton)

	2006	2010	TOPLAM 2006 - 2010	% Pay	2023 Hedefi
Plastik	1.318	1.512	6.573	77	7.200
Kauçuk	351	430	1.953	23	2.100
Toplam	1.669	1.942	8.526	100	9.300

Kaynak : İMMİB İstatistikleri, TÜİK

Bu payın aynı şekilde devamı halinde, Kimya sektörü vizyonunda plastik ve kauçuk sektörleri için hedeflenen toplam ihracat vizyonunda plastik sektörünün 2023 hedefi; 16,8 milyar dolar ve 7,2 milyon ton olacaktır.

2.1. Kauçuk Ürünleri İmalat Sanayi Stratejik Girdileri

Kauçuk ürünleri imalatı sanayinin temel girdisini tabii kauçuk, sentetik kauçuklar, karbon siyahı vb. oluşturmaktadır. Doğal girdi olan kauçukta tamamen dışa bağımlılığın yanında karbon siyahı sentetik kauçuk vb. hammaddelerde de dışa bağımlılık sektörün en önemli sorunların başında gelmektedir.

Sentetik kauçuk üretimi alanında yatırım eksikliği yanında geleceğe dönük arayışların da yetersiz oluşu kauçuk ürünleri imalatı sanayinin önündeki en önemli tehditlerdir. Türkiye sentetik kauçuk vb. ürünlerde 2010 yılında 577,2 milyon ABD Doları ithalat yaparken 29 milyon ABD Doları ihracat yapabilmıştır.

Sentetik kauçuklarda ihracatın ithalatı karşılama oranı doğal olarak çok düşük düzeydedir. Bu veriler söz konusu hammaddede dışa bağımlılığı açıkça göstermektedir.

2011 yılında 1,9 milyar USD ihracat gerçekleştiren Kauçuk Sektörünün yine 2011 yılı sonundaki toplam üretim değeri 5,2 milyar USD, ekonomiye sağladığı katma değer ise 2,8 milyar USD olmuştur. Dünya kauçuk tüketimi 2011 yılında 25,9 ton olarak gerçekleşmiştir. Bunun 10,9 tonu doğal kauçuk, 14,9 tonu ise sentetik kauçuktur. ¹

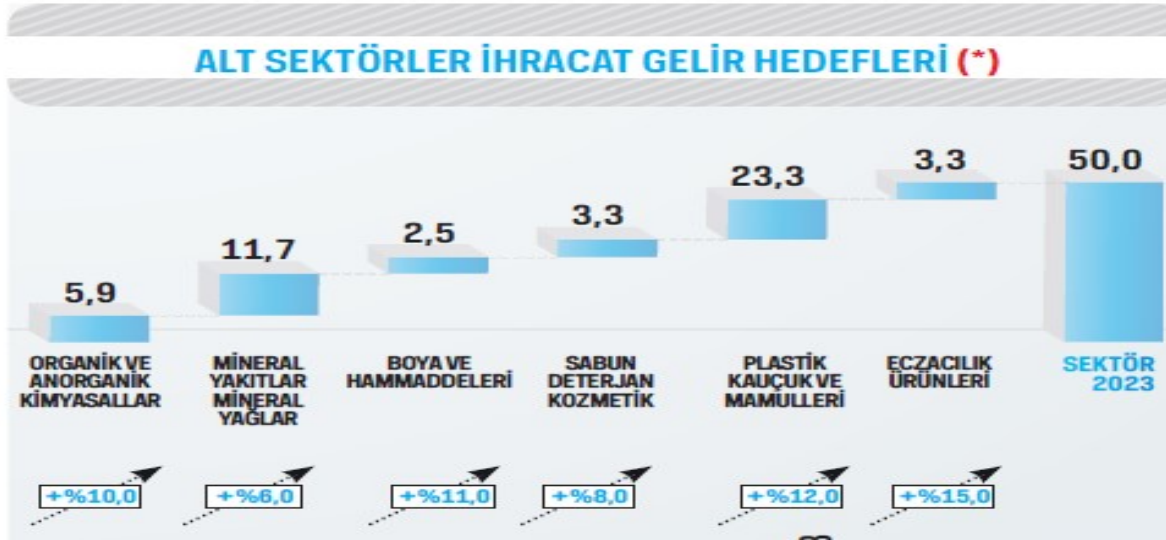
Sentetik kauçuklar dahil toplam dünya kauçuk talebinde, tabii kauçuğun payının %44 düzeyinde olduğu düşünüldüğünde kauçuk ürünleri imalatı sektörünün önemli ölçüde bu doğal hammaddeye bağımlı olduğunu söylemek olasıdır.

3. SEKTÖR 2023 HEDEFLERİ

Kimya sektörü 2023 ihracat vizyonunda kimya sektör ihracatının 2023 yılında 50 Milyar dolar ihracat yapması, bu ihracatın % 51'ini oluşturan 22,5 milyar doların da plastik ve kauçuk sektörlerince gerçekleştirmesi hedeflenmektedir.

2023 İhracat Vizyonu uyarınca Plastik ve Kauçuk sektörünün toplamda US\$ 22,5 milyar ve Plastik ihracatının ise tek başına US\$ 16,8 milyara yükselmesi hedeflenmektedir. Türkiye ürettiği plastik ürünlerin %20'sini ihraç etmektedir.

İHRACAT GELİR HEDEFLERİ²

- Kritik hammaddelerin üretiminin teşvik edilmesi,
- Sektörün 2023 yılında 17 milyar dolarlık ihracatı gerçekleştirebilmesi için 4,2 milyon ton ihracat yapması bunun içinde 17 milyon ton üretim gerçekleştirmesi gerekmektedir. Halen plastik hammadde ihtiyacını ancak % 15'ini yerli üretimle sağlayan sektörün hammadde ithalatı 2023 yılında 16 milyon tonu aşacaktır. Bu nedenle süratle petrokimya yatırımlarına hız verilmeli ve rafineri ile petrokimya tesisleri arasındaki entegre yatırımları özendirilmelidir.
- Daha yüksek katma değerli kauçuk hammadde ve mamul üretimi için ülkemize yüksek teknoloji transferi sağlayacak yabancı sermaye yatırımlarının çekilmesi gerekmektedir. Büyük ölçekli bu yatırımlar çok özel teşvik mekanizmaları ile desteklenerek doğrudan yabancı sermaye yatırımları özendirilmelidir.
- Ortalama ihracat fiyatlarının her yıl % 3 artarak 2023 yılında 20 ülkenin ortalama ihracat fiyatına ulaşılması gerektiğinden AR - ve ÜR-GE yatırımlarına hız verilmesi gerekmektedir. Geleneksel mamullerin yerine daha yüksek katma değer sağlayacak mamullerin yatırımları özel teşviklerle özendirilmelidir.
- Katma değeri yüksek, yeni ve özel ürünler geliştirilmeli ve bu ürünlerde marka imajı geliştirilmelidir.
- Pazar ve ürün çeşitliliği sağlanarak, ürün ve bölge bazında dış pazar analizlerini yaygınlaştırılmalıdır.
- Sektörü temsil eden sivil toplum örgütleri, üretici şirketler, üniversiteler ve karar verici kamu kuruluşları arasında koordinasyon artırılarak, hızlı bilgi akışı ve paylaşım sağlanmalı, üretici ve ihracatçı şirketlere ait bilgi sistematığı oluşturulmalıdır.
- Kauçuk üretiminde lokal bazda faaliyet göstermenin daha rasyonel olması sebebiyle, plastik sektörü her bölgede en az bir ilde desteklenmelidir.

² http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

KAYNAKÇA

- <http://www.pagev.org.tr/admin/PICS/dosyalar/Plastik ve Plastik Isleme Makineleri Sektorlerinin 2023 Vizyonu ve Uygulanmasi Gereken Yol Haritasi.pdf>
- <http://www.iaosb.org.tr/Media/FileDocument/PLASTIK%20VE%20KAUCUK%20SEKTO RLERI%20RAPORU%20-%20MAYIS%202012.pdf>
- <http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023 ihracat stratejisi kitabi.pdf>